

Czym jest mutyzm wybiórczy?

Pewna dziewczynka była wielką gadułą, w domu wszędzie było jej pełno. Pewnego dnia poszła do przedszkola i okazało się, że jest tam zupełnie inna – po dwóch miesiącach nie odezwała się tam nadal do nikogo ani słowem. Natomiast w domu nic się nie zmieniło – rozmawiała z bliskimi osobami jak zawsze.

Tak wygląda historia większości dzieci z mutyzmem wybiórczym (inna nazwa tego zaburzenia to mutyzm selektywny). Te dzieci nie są po prostu nieśmiałe, odczuwają tak silny lęk przed mówieniem w pewnych sytuacjach, że nie mogą wydobyć z siebie głosu. Jest to rodzaj fobii, z której się nie wyrasta ani która sama nie przechodzi – konieczna jest pomoc. Zaburzenie to najczęściej rozwija się między 2. a 5. rokiem życia i powinno być diagnozowane już po miesiącu milczenia w danym miejscu.

W sytuacjach stresowych dzieci z mutyzmem wybiórczym mogą mieć problem z nawiązaniem kontaktu wzrokowego oraz z ekspresją emocji (mają „kamienną twarz”), trudno jest im powiedzieć nawet takie słowa jak „dziękuję” „cześć”, „do widzenia”, mogą ssać palce, obgryzać paznokcie, gryźć rękaw bluzki.

Jak zachować się w obecności dziecka, które mało mówi lub milczy?

1. Nie zmuszaj dziecka do mówienia i nie zawstydzaj, jeśli nie jest w stanie z Tobą rozmawiać.
2. Nie skupiaj na nim swojej uwagi, traktuj je jak inne dzieci.
3. Nie karz dziecka za brak mowy, nie bądź sfrustrowany brakiem mowy swojego dziecka.
4. Lepiej zadawaj pytania zamknięte, aby dziecko mogło kiwnąć głową lub powiedzieć krótko „tak”/”nie”.
5. Postaraj się unikać kontaktu wzrokowego, stań z boku.
6. Ukryj swoje zdziwienie, jeśli dziecko się odezwie. Zachowuj się normalnie.

Dla zainteresowanych – na temat mutyzmu wybiórczego powstał film dokumentalny pt. „Moje dziecko nie mówi”. Jest on dostępny do bezpłatnego obejrzenia w internecie. Polecam.

Mgr Agnieszka Nowak-Jania

Logopeda

Opracowano na podstawie: S. Łaskiewicz, A. Strzelecka: „Mutyzm wybiórczy”
[materiał dostępny on-line na www.mutyzm.org].